

Advies nr 21/2014 van 19 maart 2014

Betreft: Adviesaanvraag betreffende de uitdiepingsovereenkomst tussen de staat en bpost met betrekking tot de financiële en administratieve verwerking van boetes (CO-A-2014-012)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van mevrouw Annemie TURTELBOOM, Minister van Justitie ontvangen op 03/02/2014;

Gelet op het verslag van de heer Stefan VERSCHUERE, ondervoorzitter;

Brengt op 19 maart 2014 het volgend advies uit:

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN ONDERHAVIG ADVIES

A. Onmiddellijke inning

1. De Commissie ontving op 3 februari 2014 een adviesaanvraag van de Minister van Justitie die haar vroeg zich uit te spreken over een ontwerp tot versterking van de rol van bpost in het raam van de financiële en administratieve verwerking van de aanvragen voor onmiddellijke inning.
2. Artikel 65 van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, laat de Koning toe de gevallen te definiëren waarin aan een overtreder de onmiddellijke betaling van een som gevraagd kan worden. De Koning kan eveneens de nadere regels en bedragen van de som bepalen alsook de categorieën personen die belast worden met de toepassing van de ter uitvoering ervan genomen maatregelen.
3. De Koning oefende deze bevoegdheden uit met het koninklijk besluit van 22 december 2003 betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van de overtredingen van de wet betreffende de politie over het wegverkeer en zijn uitvoeringsbesluiten.

B. Aanduiding van DE POST (thans bpost) voor de administratieve verwerking van de onmiddellijke inningen

4. De door de politiediensten verwerkte gegevens vormen het onderwerp van de bepalingen van de Wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, meer bepaald van artikel 44/1. Dit artikel omkaderde op zeer strikte wijze elke doorgifte van persoonsgegevens door de politiediensten met het oog op de uitvoering van hun opdrachten van gerechtelijke en bestuurlijke politie. Deze bepaling voorzag onder meer dat de Koning, na een in de ministerraad overlegd besluit en na advies van de Privacycommissie, kon vaststellen welke andere openbare overheden dezelfde gegevens en informatie mochten ontvangen.
5. Dit artikel werd gewijzigd door de Wet van 27 december 2005 teneinde DE POST (thans bpost) toe te laten gegevens te ontvangen afkomstig van de politiediensten. Deze beslissing was onder meer gestoeld op het feit dat de procedure voor onmiddellijke inning zwaar en onaangepast was en dat de diensten van de post konden instaan voor een modernisering van de inning van de sommen. De memorie van toelichting stelde immers dat "*het technisch gezien niet haalbaar is voor de politiediensten om op korte of middellange termijn een systeem met overschrijvingen met gestructureerde mededelingen te implementeren in de bestaande informaticasystemen*".

6. Deze wet vormde het onderwerp van een advies nr. 16/2005 van 19 oktober 2005 van de Commissie. In dit advies nam de Commissie er akte van dat het destijds voor de politiediensten technisch onmogelijk was om te voorzien in een systeem met overschrijvingen met gestructureerde mededelingen. De Commissie verzette zich dan ook niet tegen het principe van het uitbesteden door de politiediensten van een systeem met overschrijvingen met gestructureerde mededelingen. Zij sprak zich destijds niet uit over de opportuniteit van de keuze van DE POST als onderaannemer.
7. De Commissie herinnerde er eveneens aan dat indien de beslissing tot uitbesteding evenwel betrekking zou hebben op een derde die niet wordt gevisieerd door voormeld artikel 44/1 §4 van de wet op het politieambt, dit expliciet diende te worden voorzien door de invoeging van een bijkomende paragraaf in artikel 44/1 van de wet op het politieambt en ook het onderwerp diende te vormen van een koninklijk besluit dat de noodzakelijke garanties, sancties en verplichtingen dienaangaande zou bepalen.
8. Een dergelijk koninklijk besluit werd op 14 maart 2006 goedgekeurd en vormde het onderwerp van advies nr. 02/2006 van 18 januari 2006 van de Commissie.
9. Sindsdien verwerkt DE POST (thans bpost) voor rekening van de politiediensten en voor de verkeersinbreuken (inbreuken van de 1ste en 2de graad) het drukken en de verzending van de brieven voor onmiddellijke inning alsook het opvolgen van de betalingen.
10. Het 5de Beheerscontract tussen de staat en bpost omkadert deze diensten. Het definieert de ad hoc diensten van algemeen economisch belang van bpost waaronder: de financiële en administratieve verwerking van boetes op grond van de modaliteiten bepaald in een uitdiepingsovereenkomst tussen de staat en bpost (...).
11. Volgens de door de Commissie ontvangen informatie worden de operationele details, de veiligheidsbepalingen en de vertrouwelijkheid van de gegevens met betrekking tot dit proces momenteel dus geregeld in een uitdiepingsovereenkomst tussen bpost en de staat (vertegenwoordigd door de Minister van Justitie, de Minister van Binnenlandse Zaken en de Staatssecretaris voor Overheidsbedrijven) alsook in een technische bijlage.

C. Het aan de Commissie voorgelegde ontwerp dat ertoe strekt de rol van bpost bij de administratieve verwerking van de onmiddellijke inningen te versterken

12. Ter gelegenheid van de omzetting van de richtlijn 2011/82/EU van 25 oktober 2011 ter facilitering van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over verkeersveiligheidsgerelateerde verkeersovertredingen, wenst de Minister van Justitie het bestaande proces van onmiddellijke inning nog te verbeteren, onder andere om het te kunnen uitbreiden tot overtredingen begaan door Europese ingezetenen, die dan ook een betalingsuitnodiging zullen ontvangen conform de bepalingen van de bovenvermelde richtlijn.
13. Ter gelegenheid van de omzetting van de richtlijn 2011/82/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 ter facilitering van de grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over verkeersveiligheidsgerelateerde verkeersovertredingen, strekt het aan de Commissie voorgelegde ontwerp ertoe het mogelijk te maken aan personen, die geen woonplaats of domicilie hebben in België, een schrijven te richten met het oog op onmiddellijke inning.
14. Bij deze gelegenheid werd eveneens beslist het outsourcingproces van de administratieve verwerkingsactiviteiten voor de onmiddellijke inningen door bpost te verbeteren.
15. Het aan de Commissie voorgelegde ontwerp bepaalt dat nieuwe gegevens ter beschikking van bpost zullen gesteld worden zoals de identiteit van de bestuurder, het rekeningnummer van de opdrachtgever en de eventuele stand van het dossier tot op het ogenblik van de onmiddellijke inning.
16. Wat de aan bpost gevraagde taken betreft zouden deze, zoals momenteel, bestaan uit het drukken van de bekeuringen. Hieraan zou echter nog worden toegevoegd:
- de oprichting en het beheer van een website bedoeld voor de betalingen, betwistingen en informatieverstrekking aan de overtreeders,
 - de oprichting en het beheer van een callcenter alsook van een "back office" met de gegevens van de bestuurder, de gestructureerde mededeling en de stand van het dossier ingeval van betwisting, de wijziging van de identiteit van de bestuurder en vergissingen bij betalingen.
17. Deze taken zullen aan bpost worden toevertrouwd door een "Uitdiepingsovereenkomst bij het 5de Beheerscontract tussen de staat en bpost betreffende de financiële en administratieve verwerking van boetes". Dit document werd voor advies voorgelegd aan de Commissie en was

vergezeld van een technische overeenkomst betreffende de modaliteiten van de financiële en administratieve verwerking van boetes. Een ontwerp van koninklijk besluit betreffende de inning en de consignatie van een som bij de vaststelling van overtredingen inzake het wegverkeer, bestemd om het koninklijk besluit van 22 december 2003 te vervangen, werd eveneens ter informatie meegedeeld aan de Commissie. Onderhavig advies spreekt zich niet uit over deze tekst.

II. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

A. Betreffende de versterking van de rol van bpost bij de verwerking van de onmiddellijke inningen

18. De Commissie herhaalt dat de memorie van toelichting bij de Wet van 27 december 2005 stelde "*De tussenkomst van DE POST is noodzakelijk omdat het technisch gezien niet haalbaar is het technisch gezien niet haalbaar is voor de politiediensten om op korte of middellange termijn een systeem met overschrijvingen met gestructureerde mededelingen te implementeren in de bestaande informaticasystemen*".

19. Dezelfde parlementaire werkzaamheden stelden dat "*Gelet op de vraag van de Raad van State om beter in de memorie van toelichting aan te duiden waaruit de opdracht die aan DE POST zal worden toevertrouwd zal bestaan, wenst de regering duidelijk te stellen dat de administratieve behandeling door DE POST van de aan haar toevertrouwde gegevens enkel zal bestaan uit :*

1° het aanmaken van overschrijvingsformulieren met een gestructureerde mededeling en het geautomatiseerd printen of onder omslag brengen van deze documenten die conform de procedures « onmiddellijke inning » moeten worden toegezonden aan de overtreder;

2° het verzenden van de onder 1° bedoelde documenten;

3° betalingsopvolging en betalingsherinnering van de voorgestelde onmiddellijke inningen;

4° de gedetailleerde verslaggeving over de door DE POST verrichte handelingen, bedoeld onder 1°, 2° en 3°.

Iedere andere bewerking zal verboden zijn. DE POST zal zich dus op geen enkele manier mogen en kunnen mengen in de politieopdrachten."

20. Het hogervermelde advies nr. 16/2005 herinnerde aan het uitzonderlijk karakter van een overdracht van persoonsgegevens afkomstig uit de politiedatabanken naar een *openbare overheid*. In het geval van andere overheden zoals DE POST, herinnerde de Commissie eraan dat dergelijke overdracht slechts toegelaten was in zeer uitzonderlijke gevallen.

21. Gelet op de uitzonderlijke omstandigheden die verklaren waarom deze verwerkingen destijds werden toevertrouwd aan DE POST, aanvaardde de Commissie in haar advies een outsourcing bij DE POST van de verwerkingen uitgevoerd door de politiediensten, onder meer gelet op het feit dat de politiediensten deze verwerkingen technisch niet zouden kunnen uitvoeren op korte of middellange termijn en dus zelf een beroep zouden moeten doen op onderaanneming.
22. De Commissie stelt vast dat het ontwerp dat haar wordt voorgelegd enerzijds voor gevolg zal hebben dat meer gegevens worden meegedeeld aan bpost en anderzijds nieuwe verwerkingen aan bpost zullen worden toevertrouwd.
23. De Commissie stelt niettemin vast dat het ontwerp gerechtvaardigd is, onder meer om redenen van administratieve vereenvoudiging, maar eveneens om budgettaire redenen aangezien de outsourcing van louter administratieve taken wezenlijke besparingen oplevert en het vrijmaken van operationele politiecapaciteit toelaat.

B. De aan bpost meegedeelde gegevens

1. Meegedeelde gegevens

24. Volgens de aan de Commissie meegedeelde informatie verwerkt bpost momenteel de volgende gegevens:
- Betrokken parket
 - Datum van de feiten
 - Plaats van de feiten
 - Geschonden artikelen
 - Referenties van het PV
 - Inschrijving van het voertuig
 - Naam, voornaam, adres van de eigenaar van het voertuig
 - Bedrag
 - Referentie van de betaling (rekeningnummer, OGM)
25. In het aan de Commissie voorgelegde ontwerp zouden bovendien volgende gegevens meegedeeld worden aan/toegankelijk zijn voor bpost:
- Identiteit van de bestuurder
 - Rekeningnummer van de opdrachtgever
 - Stand van het dossier

2. Wettigheid van de mededeling aan bpost

26. De Commissie stelt vast dat artikel 2 van het koninklijk besluit van 14 maart 2006 bepaalt welke gegevens mogen meegedeeld worden aan DE POST (lees bpost):

- het notitienummer en de datum van het proces-verbaal;
- de naam, voornaam en de woon- of verblijfplaats van de overtreder, of indien het gaat om een rechtspersoon, de benaming, rechtsvorm en maatschappelijke zetel, of desgevallend van de houder van de kentekenplaat of van de burgerlijk aansprakelijke;
- de identificatiegegevens van het voertuig met name de kentekenplaat en het type voertuig;
- de datum waarop de inbreuk werd vastgesteld;
- de coördinaten van de politiezone of van de dienst van de federale politie;
- het bedrag van de onmiddellijke inning.

27. De Commissie stelt vast dat de lijst met de aan bpost meegedeelde gegevens zoals opgesomd in het koninklijk besluit, niet helemaal overeenstemt met de lijst die aan de Commissie werd meegedeeld.

28. Welnu, er dient op gewezen dat enkel de gegevens die werden bepaald in het koninklijk besluit mogen meegedeeld worden voor het uitvoeren van de opdrachten die overeenkomstig artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt aan bpost werden toevertrouwd.

29. Bovendien zullen drie nieuwe gegevens aan bpost worden meegedeeld krachtens het aan de Commissie voorgelegde nieuwe ontwerp. Bijgevolg dienen deze gegevens geïntegreerd te worden in het koninklijk besluit van 14 maart 2006.

30. Bijgevolg stelt de Commissie voor dat de aanvrager de lijst met gegevens vermeld in het koninklijk besluit van 14 maart 2006 wijzigt opdat die zou overeenstemmen met de gegevens die momenteel in werkelijkheid aan bpost worden meegedeeld alsook in het licht van de toekomstige uitdiepingsovereenkomst.

31. Overeenkomstig artikel 44/1, *in fine*, zal dit koninklijk besluit aan de Commissie moeten worden voorgelegd, die een advies zal verstrekken, onder meer rekening houdend met de relevantie van de aan bpost meegedeelde gegevens en hun proportionaliteit in het licht van het beoogde doeleinde.

C. Betreffende de outsourcing aan bpost

32. In toepassing van artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt definieert het koninklijk besluit van 14 maart 2006 expliciet de gegevens die door bpost (destijds DE POST) zullen worden verwerkt, de doeleinden van deze onderaanneming, de bewaring van de gegevens, de identiteit van de verantwoordelijke voor de verwerking en de verplichtingen inzake veiligheid.

33. Iedere wijziging van deze elementen zal dus, overeenkomstig artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, het onderwerp moeten vormen van een wijziging van het koninklijk besluit, na advies van de Commissie. Het is in die context dat het hogervermeld advies nr. 02/2006 van de Commissie werd verstrekt over het ontwerp van koninklijk besluit dat op 14 maart 2006 werd goedgekeurd.

34. Een ontwerp van uitdiepingsovereenkomst bij het 5de Beheerscontract tussen de staat en bpost met betrekking tot de financiële en administratieve verwerking van boetes werd aan de Commissie voorgelegd. De overeenkomst strekt ertoe de bestaande overeenkomst te vervangen die momenteel de verwerkingen van bpost in het raam van de onmiddellijke inningen regelt.

1. Betreffende de doeleinden van de onderaanneming

35. Het koninklijk besluit van 14 maart 2006 definieert de doeleinden waarvoor de gegevens aan DE POST worden meegedeeld. Het gebruik van de gegevens voor bijkomende doeleinden, zoals dit wordt beoogd door de uitdiepingsovereenkomst (zie artikel 3) en blijkt uit de aan de Commissie meegedeelde inlichtingen, is slechts mogelijk na wijziging van artikel 3 van het bedoelde koninklijk besluit om geen schending te betekenen van artikel 4, 2° van de WVP die verbiedt de gegevens te gebruiken voor andere doeleinden dan deze waarvoor ze werden verzameld, alsook van artikel 44/1 van de wet op het politieambt.

36. De Commissie beveelt dus aan het koninklijk besluit in die zin te wijzigen en overeenkomstig artikel 44/1 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, voor advies aan de Commissie voor te leggen.

2. Betreffende de identificatie van de verantwoordelijken voor de verwerking die deel uitmaken van de uitdiepingsovereenkomst

37. Artikel 1, §4, *in fine* van de WVP stelt dat "*Indien het doel en de middelen voor de verwerking door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie zijn bepaald, is de verantwoordelijke voor de verwerking de natuurlijke persoon, de rechtspersoon, de feitelijke vereniging of het openbaar bestuur die door of krachtens de wet, het decreet of de ordonnantie als de voor de verwerking verantwoordelijke wordt aangewezen.*"

38. In dit verband moet worden vastgesteld dat artikel 6 van het koninklijk besluit van 14 maart 2006 bepaalt "*De verantwoordelijken voor de verwerking van de gegevens die door de politiediensten aan DE POST worden meegedeeld, zijn de Minister van Justitie en de Minister van Binnenlandse Zaken.*"

39. Hieruit vloeit voort dat in het raam van de onderaanneming die door vermeld koninklijk besluit wordt omkaderd, de verantwoordelijken voor de verwerking zich bevinden onder de beide vermelde ministers. Dit betekent dat het geheel van verplichtingen van de WVP door deze laatsten zal moeten nageleefd worden.

40. De aan de Commissie voorgelegde uitdiepingsovereenkomst vermeldt de staat en bpost als ondertekenende partijen. De staat wordt vertegenwoordigd door de Ministers van Binnenlandse Zaken, van Justitie en van Financiën. Niettegenstaande dat het aan de staat toebehoort de ministers te kiezen die hem vertegenwoordigen bij de uitoefening van zijn functies, stelt de Commissie vast dat de identiteit van de verantwoordelijken voor de verwerking niet wordt vermeld in het ontwerp van overeenkomst. De Commissie beveelt dan ook aan de Ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken uitdrukkelijk aan te duiden als gezamenlijke verantwoordelijken voor de bedoelde verwerking in de zin van de WVP. Bijgevolg zullen zij onder meer verantwoordelijk zijn voor de veiligheidslekken die zich zouden voordoen in strijd met artikel 16 van de WVP, en zijn zij de enigen die gemachtigd zijn om onderrichtingen te geven aan bpost als onderaannemer.

3. Betreffende de identificatie van de verantwoordelijken voor de verwerkers en latere verwerkers die deel uitmaken van de overeenkomst

41. De Commissie stelt vast dat de filialen van bpost, namelijk Speos en eXbo, deel uitmaken van de overeenkomst binnen de grenzen van artikel 2.2. Bovendien vermeldt artikel 5.2. Speos en eXbo als onderaannemers. De Commissie beveelt niettemin aan het statuut van deze filialen

op te helderen in de overeenkomst: de verwerker in de zin van de WVP dient immers bpost te blijven en zijn filialen moeten worden beschouwd als latere verwerkers, met name onderaannemers van bpost.

42. De filialen worden immers niet uitdrukkelijk vermeld in het koninklijk besluit van 14 maart 2006, noch in artikel 44/1 van de wet op het politieambt. De hoofdverantwoordelijkheid voor de gegevensverwerkingen dient dus te berusten bij bpost als entiteit die werd aangeduid om de politionele gegevens te ontvangen.

43. Bovendien verwijst artikel 44/1 van de wet op het politieambt naar artikel 13 § 3 van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven. Deze bepaling laat de Koning toe om, bij in Ministerraad overlegd besluit, een autonoom overheidsbedrijf te machtigen, in voorkomend geval, onder de bijzondere voorwaarden die hij bepaalt, een dochteronderneming te betrekken bij de uitvoering van zijn taken van openbare dienst voor zover het rechtstreeks of onrechtstreeks belang van de overheid in de betrokken dochteronderneming meer dan 50 % van het kapitaal vertegenwoordigt en statutair recht geeft op meer dan 75 % van de stemmen en mandaten in alle organen van de bedoelde dochteronderneming.

44. De inleiding E van het ontwerp van overeenkomst verwijst naar deze bepaling, net zoals advies nr. 02/2006 van de Commissie. De tussenkomst van de filialen van bpost, Speos en eXbo zal dus moeten gemachtigd worden via koninklijk besluit. De Commissie beveelt aan dat artikel 9 van het ontwerp van overeenkomst, getiteld "sous-traitance" expliciet verwijst naar deze vereiste van een koninklijk besluit.

4. *Betreffende de respectievelijke verantwoordelijkheden van bpost en zijn filialen*

45. Bpost moet worden beschouwd als verwerker in de zin van de WVP, die optreedt voor rekening van de hiervoor bepaalde verantwoordelijken voor de verwerking.

46. Artikel 2.2. van het ontwerp van overeenkomst bepaalt dat de filialen van bpost, Speos en eXbo, enkel deel uitmaken van de overeenkomst om zich te verbinden ten opzichte van de staat inzake bescherming van persoonsgegevens. Deze bepaling maakt sommige bepalingen van de overeenkomst, die nog niet werden bepaald in het ontwerp van overeenkomst, toepasselijk ten opzichte van de staat.

47. De Commissie verwelkomt het feit dat de verwerkers van bpost contractueel aanvaarden dat zij rechtstreeks door de staat aansprakelijk kunnen gesteld worden ingeval van schending van

de overeenkomst¹. De eindverantwoordelijkheid voor iedere schending van de overeenkomst, de verplichtingen inzake bescherming van persoonsgegevens inbegrepen, dient blijvend te berusten bij bpost die de verwerker is die door de wet op het politieambt en door het koninklijk besluit van 14 maart 2006 werd aangeduid. De Commissie beveelt aan dat dit zou worden weerspiegeld in het ontwerp van overeenkomst.

48. Overeenkomstig punt 12 *in fine* van het advies nr. 02/2006 van de Commissie is het aangewezen de verwerkers van bpost te onderwerpen aan dezelfde verplichtingen als bpost zelf. Daarom beveelt de Commissie aan dat in de overeenkomst expliciet zou verwezen worden naar artikel 16 van de WVP, en dat dit artikel integraal van toepassing zou verklaard worden op bpost en zijn filialen die zullen instaan voor de verwerking. De Commissie stelt vast dat artikel 5.3 beantwoordt aan deze vereiste maar beveelt aan hier een expliciete verwijzing naar artikel 16 van de WVP aan toe te voegen dat integraal van toepassing moet zijn op bpost en zijn verwerkers.

5. *Betreffende de verantwoordelijkheid van bpost en zijn filialen ten opzichte van de prestaties*

49. Zoals hiervoor reeds werd herinnerd dient de verantwoordelijkheid van de verwerker bepaald te worden ten opzichte van de verantwoordelijke voor de verwerking. Hierna volgt een analyse van sommige bepalingen van de uitdiepingsovereenkomst in het licht van de verantwoordelijkheid van bpost bij de uitvoering van de overeenkomst.

50. **Artikel 5.3 van het ontwerp van overeenkomst** bepaalt dat de staat uitsluitend en volledig verantwoordelijk blijft voor het juiste, volledige en bijgewerkte karakter van de persoonsgegevens in de databanken en bpost zal vergoeden voor elke schade die zij zou oplopen ingevolge een actie of klacht van derden gebaseerd op een schending door de staat van de wettelijke bepalingen of die van onderhavige overeenkomst met betrekking tot deze gegevens.

51. De Commissie oordeelt dat deze bepaling de verantwoordelijkheid van bpost op buitensporige wijze beperkt. De databanken worden immers niet louter door de staat beheerd en bpost dient eveneens op zijn beurt te waarborgen dat de gegevens die zij zal verwerken juist en volledig zijn. Laten we immers niet vergeten dat bpost nieuwe gegevens zal ontvangen zoals de identiteit van de bestuurders, die zij zal coderen. Het spreekt voor zich dat elke fout van bpost of haar filialen bij de gegevensverwerkingen die hen worden toevertrouwd enkel ten

¹ Wat in principe niet het geval is ingevolge het relatief belang van overeenkomsten, bekrachtigd door artikel 1165 van het Burgerlijk Wetboek.

laste kan gelegd worden van bpost en niet van de staat, zo niet zou de overeenkomst volledig worden uitgehold. De Commissie beveelt aan artikel 5.3 in die zin aan te passen.

52. **Artikel 8.1 van het ontwerp van overeenkomst** sluit de verantwoordelijkheid van bpost uit gedurende een initiële periode volgend op de ondertekening van de overeenkomst behalve in geval van kwade trouw. Deze beperking van de verantwoordelijkheid van bpost ten opzichte van de staat kan niet worden gerechtvaardigd. De meerderheid van taken die opgenomen zijn in de overeenkomst worden immers momenteel reeds door bpost uitgevoerd; er kan dus geen sprake zijn van een opstartfase. Bovendien vergen de gevoelige gegevens die door bpost worden verwerkt dat zij de verbintenissen van de overeenkomst moet naleven, ongeacht de tekortkoming: het uitsluiten van een lichte of een zware fout (bijvoorbeeld de kenmerkende onachtzaamheid van een bediende wat de vertrouwelijkheid van de gegevens betreft) uit de verantwoordelijkheid van bpost kan in geen geval worden aanvaard.

53. Bovendien kan om dezelfde redenen niet aanvaard worden dat bpost zich gedurende de hele duur van de overeenkomst vrijstelt van lichte fouten gelet op de aard van de gegevens en de taken die haar werden toevertrouwd. Inderdaad, indien bpost zou nalaten de in de overeenkomst en haar bijlagen² beschreven veiligheidsmaatregelen te nemen, zou moeilijk kunnen aanvaard worden dat bpost niet zou instaan voor de schade die hierdoor zou ontstaan.

54. In het algemeen oordeelt de Commissie dat indien de vrijstellingen en beperkingen van de verantwoordelijkheid van bpost niet zouden worden herzien, deze eveneens zouden moeten gelden voor de verantwoordelijkheid van de staat.

55. **Artikel 8.1, 3de lid van het ontwerp van overeenkomst** sluit indirecte schade, zoals beschreven in deze bepaling, uit van de schade die kan ontstaan door eventuele fouten van bpost. Een dergelijke uitsluiting geldt daarentegen niet voor de staat. Ook hier ziet de Commissie geen enkele reden voor een dergelijke verschillende behandeling.

56. Bovendien merkt de Commissie op dat de zeer algemene formulering van artikel 63 van het Beheerscontract niet toelaat te besluiten dat indirecte schade moet worden onttrokken aan de verantwoordelijkheid van bpost zoals dit gesteld wordt door artikel 8.1 van de uitdiepingsovereenkomst. Welnu, de schade die wordt uitgesloten door dit artikel (reputatieschade, klachten door derden, enz.) zal allicht de meerderheid vormen van schadegevallen ingevolge eventuele fouten van bpost. Deze beperkingen aanvaarden zou

² Wat zou kunnen worden bestempeld als lichte fout als de kwalificatie zware fout of kwade trouw niet wordt weerhouden.

gelijkstaan met het uithollen van de overeenkomst en het verlenen van een quasi volledige immuniteit aan bpost wat betreft de uitvoering van de overeenkomst. Om deze redenen is een beperking van de indirecte schade volgens de Commissie onaanvaardbaar.

57. **Ten slotte bepaalt artikel 8.1 *in fine*** dat de overtreders of iedere derde bpost niet rechtstreeks aansprakelijk zal kunnen stellen en dat de staat zal instaan voor het waarborgen van ieder schadeclaim. Deze clause impliceert een nog ruimere beperking van de gevallen waarin bpost zal kunnen worden aansprakelijk gesteld en lijkt voor de Commissie onaanvaardbaar. De uitdiepingsovereenkomst mag derden (bijvoorbeeld overtreders van wie de gegevens worden verwerkt) immers niet beletten de extracontractuele aansprakelijkheid van bpost in te roepen. Bovendien zou in het beste geval de staat er zicht toe moeten verbinden tussen te komen ingeval van een rechtszaak tegen bpost, maar kan hij *a priori* niet garanderen dat hij elke verantwoordelijkheid zal dragen voor elke klacht wegens schade door een derde tegenover bpost.

6. Veiligheidsmaatregelen

58. In haar advies nr. 02/2006 vaardigde de Commissie een aantal punten uit met betrekking tot de beschrijving van de veiligheidsmaatregelen die in de overeenkomst aan bod dienden te komen.

59. Bijlage I bij het ontwerp van uitdiepingsovereenkomst voorziet in een aantal maatregelen die overeenstemmen met de lijst die de Commissie heeft opgesomd in haar advies en omvat onder meer de elementen die niet voorkwamen in het vorige ontwerp van overeenkomst dat haar werd voorgelegd. De Commissie neemt hiervan akte.

7. Overige opmerkingen over bepaalde clauses van het ontwerp van uitdiepingsovereenkomst

60. Artikel 4.2 definieert niet het kwaliteitsniveau van de dienstverlening. Bij gebrek daaraan kan onmogelijk worden uitgemaakt of bpost zijn verplichtingen heeft geschonden. Bovendien dient er voorzien te worden in een sanctie ingeval van schending van deze verplichting. Tenslotte zou deze verplichting, geformuleerd als middelenverbintenis, een resultaatsverbintenis moeten inhouden voor bpost die een niveau moet bereiken zoals bepaald door de overeenkomst. De Commissie beveelt dan ook aan de overeenkomst in die zin aan te passen.

61. Het onderwerp van de overeenkomst slaat op de verkeersovertredingen, gedefinieerd in artikel 1.6 van het ontwerp van overeenkomst. Er dient echter aan te worden herinnerd dat

niet de inning van de penale boete werd toevertrouwd aan bpost maar de verrichtingen tot invordering van de onmiddellijke inning, die voorafgaan aan de inning van de boete als dusdanig. De Commissie beveelt dan ook aan de tekst in die zin te wijzigen.

62. Ten slotte bevat artikel 3 een clause die de staat toelaat de activiteiten van de onderaannemers geheel of gedeeltelijk te herroepen mits een aangetekend schrijven en een opzeggingsperiode van 3 maanden.

63. De Commissie stelt vast dat de uitdiepingsovereenkomst geen praktische modaliteiten bepaalt voor een dergelijke beëindiging van het contract, zoals bijvoorbeeld de overdracht van de gegevens, de termijn voor de overdracht, het formaat van de gegevens, de leesbaarheid van de documenten die voorafgaand aan de overdracht werden gegenereerd,...

64. Teneinde de integriteit en de veiligheid van de gegevens te bewaren, de continuïteit van de openbare dienstverlening, de gepaste opvolging van de aanvragen voor onmiddellijke inning, beveelt de Commissie aan contractuele modaliteiten te bepalen voor het beëindigen van de onderaannemingsovereenkomst met bpost die een overdracht toelaten van de geleverde diensten, van de gegevens en documenten, teneinde de belangen van de staat te vrijwaren alsook de opvolging van de onmiddellijke inningen en de integriteit van de gegevens.

OM DEZE REDENEN,

Brengt de Commissie

- een **gunstig advies** uit over het voorontwerp dat haar werd voorgelegd met betrekking tot de verwerking door bpost van taken in verband met onmiddellijke inning, onder voorbehoud van de punten 30, 31, 36 en 40;
- Een **ongunstig advies** uit over het ontwerp van uitdiepingsovereenkomst (zie onder meer de punten 41, 44, 47, 51, 53 tot 57, 60, 61 en 64)

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere